



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Ivo Pospíšila v právní věci žalobce: **I. S.**, zast. Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Opletalova 1417/25, Praha 1, proti žalované: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2176/2, Praha 3, proti rozhodnutí žalované ze dne 6. 9. 2018, č. j. CPR-17206-1/ČJ-2018-930310-V237, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 16. 11. 2018, č. j. 4 A 79/2018 - 27,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá**.
- II.** Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Podanou kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení shora uvedeného rozsudku Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), kterým byla výrokem I. podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zamítnuta jeho žaloba proti shora označenému rozhodnutí žalované a výrokem II. bylo rozhodnuto, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. Rozhodnutím žalované bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy, odboru cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort (dále jen „prvostupňový správní orgán“) ze dne 7. 5. 2018, č. j. KRPA-28048-32/ČJ-2017-000022 ZAM (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), kterým bylo stěžovateli podle § 119 odst. 1 písm. b) bodu 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění účinném pro projednávanou věc (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), uloženo správní vyhoštění a stanovena doba, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie v délce 3 roky.

[2] Při kontrole dne 23. 1. 2017 v provozovně společnosti MITAS a.s. (dále jen „společnost MITAS“; od 1. 7. 2018 společnost Trelleborg Wheel Systems Czech Republic a.s. – pozn. NSS) bylo zjištěno, že stěžovatel vykonával práci (byl oblečen do pracovního oděvu a zaučoval se na pásové výrobě pneumatik) bez oprávnění; předložil pouze povolení k pobytu vydané Polskou republikou. Společnost MITAS potvrdila, že pro ni vykonával práci od 1. 4. 2016 jako

gumař, a to na základě smlouvy o vzájemné spolupráci se společností Ulverston s.r.o. (dále jen „společnost Ulverston“), jež byla jeho zaměstnavatelem a již společnost MITAS hradila za provedenou práci (poskytnutou službu) odměnu. Výkon práce byl stvrzen docházkovými listy z období od 13. 4. 2016 do dne provedení kontroly.

[3] Městský soud dospěl k závěru, že z důkazů provedených ve správním řízení plyne, že stěžovatel fakticky vykonával práci v provozovně společnosti MITAS bez povolení k zaměstnání na území ČR. Provádění dalších důkazů nebylo zapotřebí, jelikož shromážděné podklady byly dostatečné. Z docházkových listů je rovněž zřejmé, že zde pracoval více než půl roku, tedy dlouhodobě. Co se týče důkazů svědčících v jeho prospěch (včetně okolností týkajících se jeho osobního a rodinného života), neuvedl na svou obranu nic (pouze v obecné rovině popřel, že by nashromážděné podklady dokládaly, že v ČR pracoval), proto nelze správním orgánům vytýkat, že tyto důkazy nevyhledaly (rozsudek ze dne 29. 11. 2012, č. j. 9 As 142/2012 - 21). Oprávnění k dlouhodobému pobytu na území Polské republiky mu může být ponecháno s platností mimo území ČR. Byť v řízení před prvostupňovým správním orgánem došlo k průtahům, nejde o vadu, jež by způsobovala nezákonnost rozhodnutí žalované.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření ke kasační stížnosti

[4] Stěžovatel napadl rozsudek městského soudu v celém rozsahu kasační stížností, jejíž důvody podřazuje pod § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s, a navrhl jeho zrušení (případně též zrušení správních rozhodnutí).

[5] Rozhodnutí městského soudu je nezákonné a nepřezkoumatelné. Totéž platí i o rozhodnutích správních orgánů. Městský soud se dostatečně nevypořádal s žalobními námitkami a přezkoumal nepřezkoumatelná rozhodnutí správních orgánů, čímž zatížil stejnou vadou i své vlastní rozhodnutí.

[6] Skutkový stav nebyl dostatečně zjištěn. Správní orgány vycházely z domněnek a neodstranily rozpory mezi důkazy. Nade vší rozumnou pochybnost nezjistily, zda se stěžovatel dopustil vytýkaného jednání a nepřihlédly k důkazům a skutečnostem svědčícím v jeho prospěch. V jejich postupu shledal rozpor s § 50 odst. 3, § 3, § 2 odst. 3 a 4 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), a dalšími zásadami správního řízení. Docházkové listy a smlouva o vzájemné spolupráci mezi společnostmi MITAS a Ulverston bez dalšího neprokazují, že by v daném období fakticky vykonával práci, jsou pouze důkazem o vedení evidence. Bylo by zapotřebí je verifikovat dalšími důkazy (např. výsledkem odpovědných osob zmíněných společností). Nevykonával nelegální práci i proto, že jeho činnost nebyla trvalá, resp. soustavná (odkazuje na rozsudek ze dne 27. 4. 2012, č. j. 4 Ads 177/2011 - 120).

[7] Městský soud se dostatečně nezabýval otázkou přiměřenosti rozhodnutí o vyhoštění, resp. převzal argumentaci správních orgánů. Správní orgány neodůvodnily, proč bylo uloženo opatření ve formě vyhoštění, ani jeho délku, která byla stanovena v horní polovině zákonného rozmezí, což považuje za excesivní s ohledem na nízkou společenskou nebezpečnost vytýkaného jednání. Nezabývaly se ani dopadem jejich rozhodnutí do soukromého a rodinného života stěžovatele; v této souvislosti upozornil na následné zrušení dlouhodobého pobytové oprávnění vydaného v Maďarsku.

[8] Ve vyjádření ke kasační stížnosti žalovaná odkázala na shromážděný spisový materiál.

pokračování

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[9] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a stěžovatel je zastoupen advokátem v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. Poté přezkoumal napadený rozsudek městského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, ověřil, zda netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[10] Soud se nejprve zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti. Vlastní přezkum rozhodnutí je totiž možný pouze za předpokladu, že splňuje kritéria přezkoumatelnosti. Tedy, že se jedná o rozhodnutí srozumitelné, které je opřeno o dostatek relevantních důvodů, z nichž je zřejmé, proč bylo rozhodnuto tak, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí je natolik závažnou vadou, že k ní kasační soud přihlíží i bez námítky, z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.).

[11] Veškerá výše uvedená kritéria rozsudek městského soudu splňuje. Jedná se o srozumitelné rozhodnutí, které je dostačujícím způsobem odůvodněno. Z jeho odůvodnění je zcela zřejmé, proč městský soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí. Zároveň kasační soud neshledal, že by se městský soud nevypořádal s žalobními námitkami.

[12] Stěžovatel kasační námitky formuloval jen obecně. Povětšinou nepředstavovaly nic jiného než konstatování rozporu s jednotlivými ustanoveními zákona. Svoji právní argumentaci v převážné části nevztáhl k okolnostem projednávané věci, natož aby relevantně rozporoval závěry městského soudu. Vzhledem k tomu, že správní soudnictví je ovládáno dispoziční zásadou, bylo především na něm, aby identifikoval konkrétní důvody nezákonnosti napadeného rozhodnutí. Pokud tak neučinil, do značné míry tak předurčil způsob, jakým se jeho věcí bude soud zabývat.

[13] Námitce nedostatečně zjištěného skutkového stavu nelze přisvědčit. Mezi účastníky je nesporné, že stěžovatel neměl povolení k zaměstnání. Ve správním spise je založeno sdělení společnosti MITAS, podle něhož v její provozovně stěžovatel vykonával práci od 1. 4. 2016. Výkon práce byl zajištěn na základě smlouvy o vzájemné spolupráci mezi společnostmi MITAS a Ulverston a pro období od 13. 4. 2016 do dne provedení kontroly (tj. do 23. 1. 2017) jej potvrzují docházkové listy stěžovatele, v nichž jsou vyznačeny jednotlivé časy příchodu a odchodu. Zároveň byl stěžovatel v den provedení kontroly oblečen v pracovním oděvu a pracoval. Z uvedených podkladů bez jakýchkoliv pochybností plyne, že stěžovatel vykonával závislou práci (byl zaměstnán). Provádění dalších důkazů by bylo nadbytečné. Námitku, podle níž smlouva o vzájemné spolupráci a docházkové listy jsou pouze důkazem o vedení evidence, považuje soud za účelovou.

[14] Stěžovatel sám neuvedl jedinou konkrétní skutečnost, ke které podle jeho názoru mělo být přihlídnuto a nebylo. Je však především na samotném cizinci, aby alespoň tvrdil, že v jeho případě existuje překážka bránící vydání rozhodnutí o správním vyhoštění. Po správním orgánu nelze spravedlivě požadovat, aby výhradně z vlastní iniciativy vyhledával a opatroval důkazy, které by mohly svědčit ve prospěch stěžovatele (viz rozsudek č. j. 9 As 142/2012 - 21). Nadto v projednávané věci správní orgány zohlednily, že se jednalo o první porušení zákona o pobytu cizinců (viz str. 5 prvostupňového rozhodnutí a str. 6 rozhodnutí žalovaného). Správní orgány tedy dostaly své povinnosti podle § 3 správního řádu a zjistily stav věci, který je nerozporný a o němž nejsou důvodné pochybnosti, a vzhledem k tomu, že se jednalo o řízení, v němž byla z moci úřední uložena povinnost, zjistily všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch stěžovatele ve smyslu § 50 odst. 3 věty druhé správního řádu.

[15] Jelikož stěžovatel vykonával práci nejméně od 13. 4. 2016 do 23. 1. 2017 (tedy více než devět měsíců), není důvodná ani námitka, že závislou práci nevykonával soustavně (k této podmínce v řízení o správním vyhoštění přiměřeně srov. rozsudek ze dne 22. 2. 2017, č. j. 5 Azs 51/2016 - 45, a tam citovanou judikaturu). Zároveň neuvedl žádnou konkrétní skutečnost, jež by měla nasvědčovat tomu, že činnost vykonával nárazově. V projednávané věci se zjevně nejednalo o jednorázovou výpomoc (úsluhu) mezi příbuznými, při níž znak soustavnosti naplněn není; odkaz na rozsudek č. j. 4 Ads 177/2011 - 120 proto není případný.

[16] Správní orgány a městský soud se zabývaly přiměřeností dopadů rozhodnutí o správním vyhoštění do soukromého a rodinného života stěžovatele dostatečně (viz str. 3 a 4 prvostupňového rozhodnutí a str. 5 rozhodnutí žalovaného; tuto otázku bylo třeba řešit s ohledem na § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců ve spojení s § 174a zákona o pobytu cizinců). S ohledem na to, že k okolnostem rodinného a soukromého života uvedl pouze to, že na území ČR nemá rodinné nebo soukromné vazby (viz vyjádření ze dne 17. 2. 2017 založené na č. l. 21 správního spisu), jsou skutková zjištění dostatečná (viz odstavec [14]) a posouzení městského soudu (a správních orgánů), jímž byla upřednostněna ochrana veřejného zájmu na tom, aby stěžovatel nadále nepobýval na území ČR, není co vytknout.

[17] Námitka, že napadený rozsudek je v této souvislosti nepřezkoumatelný proto, že městský soud pouze převzal odůvodnění správních orgánů, není případná. Vlastní odůvodnění městského soudu sice do značné míry představuje shrnutí správních rozhodnutí, tato skutečnost je však způsobena tím, že žalobní body byly formulovány jen v obecné rovině. Vzhledem k tomu, že se městský soud s rozhodnutími správních orgánů ztotožnil, bylo zbytečné, aby za těchto okolností opakoval jejich podrobné zdůvodnění.

[18] Výše uvedené okolnosti se promítly také do délky doby, po kterou byl stěžovateli znemožněn vstup na území členských států Evropské unie (viz str. 5 prvostupňového rozhodnutí a str. 6 rozhodnutí žalovaného). Doba 3 let byla stanovena v rámci zákonného rozmezí podle § 119 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců (maximálně se může jednat o pět let). Stanovená doba výrazně nepřesahující jednu polovinu rozmezí se nejvíce nepřiměřeně skutkovým okolnostem věci (včetně společenské škodlivosti protiprávního jednání), což stěžovatel nijak relevantně nerozporoval.

[19] Námitka týkající se údajného následného zrušení pobytového oprávnění vydaného v Maďarsku není přípustná, jelikož ji stěžovatel neuplatnil v řízení před městským soudem, ač tak učinit mohl (§ 104 odst. 4 s. ř. s., viz např. rozsudek ze dne 22. 9. 2004, č. j. 1 Azs 34/2004 - 49, č. 419/2004 Sb. NSS). Z dokladu o pobytovém oprávnění v Maďarsku, který stěžovatel předložil k návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti (viz č. l. 15 spisu kasačního soudu), plyne, že mu byl vydán dne 11. 10. 2018 pro období do 3. 9. 2020. Žaloba byla podána dne 17. 9. 2018, městský soud ve věci rozhodl dne 16. 11. 2018. Z obsahu spisu městského soudu kasační soud ověřil, že tuto námitku stěžovatel v řízení před městským soudem neuplatnil, a to ani při jednání dne 16. 11. 2018, kterému byl zástupce stěžovatele přítomen. Pro úplnost soud dodává, že pokud se v žalobě dovolává pobytového oprávnění vydaného v Polské republice, jedná se o odlišnou námitku, proto není pro posouzení otázky přípustnosti relevantní.

IV. Závěr a náklady řízení

[20] Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud v souladu s § 110 odst. 1 větou druhou s. ř. s. podanou kasační stížnost zamítl. O věci rozhodl bez jednání postupem podle § 109 odst. 2 věty první s. ř. s., podle kterého o kasační stížnosti rozhoduje soud zpravidla bez jednání.

pokračování

[21] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 větu první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterých, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel v soudním řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované, která by jinak měla právo na náhradu nákladů řízení, žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti v řízení o kasační stížnosti nevznikly. Z uvedených důvodů soud rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. května 2019

JUDr. Barbara Pořízková
předsedkyně senátu